
Dobra praksa uključivanja žena u prevenciji terorizma u Ujedinjenom Kraljevstvu

Datum

jan. '15.

20.

Kako rad policije u zajednici može da pomogne u borbi protiv terorizma bila je tema razgovora istraživačice BCBP Aurelije Đan sa glavnim inspektorom u Nacionalnoj kancelariji za borbu protiv terorizma Ujedinjenog Kraljevstva Sajmonom Smitom.

Nedavna ubistva u redakciji Šarli Ebdoa u Parizu pokrenula su širom sveta burnu raspravu o prevenciji i borbi protiv terorizma, uključujući i ekstremizam.

Na svetskom nivou, moglo bi se reći da terorizam ne predstavlja toliko veliku pretnju po bezbednost kao što to čine neke druge pretnje (siromaštvo, HIV, pretnje po životnu sredinu). Međutim, važno je istaći da masakr 12 ljudi ipak zahteva strateški pristup u borbi protiv terorizma, ukoliko društva žele efektivnu prevenciju ovakve vrste kriminalnih aktivnosti.

Od srpskih zvaničnika smo nebrojano puta čuli da je Srbija spremna da se aktivno uključi u borbu protiv terorizma, ali nije jasno koji su to konkretni koraci koji će se preduzeti.

Oslanjajući se na primere dobre prakse u Ujedinjenom Kraljevstvu, istraživačica BCBP Aurelija Đan je bila

zainteresovana da sazna kako rad policije u zajednici može da pomogne u borbi protiv terorizma, sa posebnim fokusom na angažovanje žena. Intervju sa Sajmonom Smitom, glavnim inspektorom u Nacionalnoj kancelariji za borbu protiv terorizma Ujedinjeng Kraljevstva, pruža značajne informacije o metodama koje policija može da iskoristi kako bi se približila lokalnoj zajednici i stekla njihovo poverenje. Pored toga, predstavljeni su primeri dobre prakse rada policije u zajednici u vezi sa angažovanjem žena u borbi protiv nasilnog ekstremizma i radikalizacije koja dovodi do terorizma.

Intervju je obavljen je na ekspertske radionici koja je održana 13. i 14. maja 2014. u Istanbulu, u organizaciji Globalnog foruma borbe protiv terorizma (GCTF) i Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju (OSCE).

Na koji način je Strategija za borbu protiv terorizma u Ujedinjenom Kraljevstvu promenjena kako bi uključila koncept rada policije u zajednici prilikom obavljanja policijskog posla u borbi protiv terorizma?

Strategija za borbu protiv terorizma (*CONTEST*) doneta je 2009. godine, ali je promenjena 2011. godine i za to je postojao razlog. U suštini, Vlada je odlučila da je potrebno staviti fokus na prevenciju terorizma i upoznati lokalnu zajednicu sa glavnim bezbednosnim pretnjama. *CONTEST* obuhvata četiri oblasti u okviru kojih je Prevent strategija dizajnirana da se fokusira na preventivne aktivnosti kao i na komunikaciju sa lokalnom zajednicom, prevenstveno muslimanskom. Međutim, nije lako da se policija angažuje u radu sa muslimanskom zajednicom kada je u pitanju terorizam koji predstavlja osetljivo političko pitanje. Sa tim u vezi, očekujete da će Muslimani pomisliti: da, policija nas etiketira, stvara stereotipe o nama, mi nismo teroristi. Muslimanska zajednica misli da policija pokušava da se angažujete u radu sa njima jer smatra da su svi Muslimani "teroristi". Ovo zapažanje Muslimanske zajednice (iako potpuno legitimno) prouzrokovalo je dosta problema; policija se zbližila sa muslimanskom zajednicom i želela je da priča sa njima o terorizmu, dok pripadnici te zajednice nisu bili otvoreni za to. Oni bi govorili: "Želite sa nama da razgovarate, a da li nas špijunirate?" Najzad, morali smo da prestanemo sa takvim pristupom. Policija treba da se približi lokalnoj zajednici, ali smo shvatili da ona ipak mora da radi svoj policijski posao. Policijska služba treba da bude angažovana u tim zajednicama onda kada postoje određene obaveštajne informacije postoji konkretan bezbednosni rizik ili problem. Ostatak tog angažmana može biti delegiran nekom drugom Vladinom departmanu, a policija bi se koncentrisala na prekidanje i sprečavanje terorizma i kriminala. Zato nemojmo traćiti vreme, prestanite da pokušavate da angažujete policiju iz bilo kog razloga, kako bi policija mogla da radi svoj posao - a to je sprečavanje kriminala. A kada je u pitanju sprečavanje kriminala, policija mora da budu dobro organizovana, stoga je važno da se posao podeli, kako bi bilo jasnije ko je za šta zadužen.

Kako ste počeli sa uključivanjem žena u borbu protiv terorizma u Ujedinjenom Kraljevstvu? Kako je projekat Šanaz proizašao iz toga?

Policija je 2011. godine naručila istraživanje kako bi razumela zašto žene nisu bile uključene u procese kreiranja politika, naročito u onim protiv terorizma u Ujedinjenom Kraljevstvu. Na osnovu ključnih problema na koje je ukazalo to istraživanje, moje odeljenje je odlučilo da osnuje Mrežu muslimanskih žena, sa ciljem da se izgradi mreža političkih savetnica u celoj zemlji. Ovo je trebalo da nam pomogne u kreiranju naših politika, sa akcentom na borbu protiv terorizma. Taj posao je delegiran inspektorki u službi i ona je u suštini umrežavala ljude u celoj zemlji i tako gradila veliku organizaciju koja je nazvana Šanaz.

Fokus ove organizacije je bio na ulozi žena u Prevent strategiji koja se bavi sprečavanjem terorizma. Kako da angažujemo žene po ovakvom osetljivom pitanju? Ovo pitanje nas je mučilo. Zbog toga smo izgradili Šanaz. To je bilo u znaku borbe protiv terorizma, tako da nije došlo do nesporazuma. Uloga žena je posebno važna i moramo imati u vidu da žene imaju ključni uticaj u svojim zajednicama. Jedino ako uključujemo žene u borbu protiv terorizma na lokalnom nivou možemo biti sigurni da radimo dobru stvar.

Projekat je bio namenjen ženama širom Ujedinjenog Kraljevstva. Cilj je bio da se sve zainteresovane strane sastanu i razgovaraju o kreiranju politika i strategija, a potom informišu Vladu. Vlada je to sve podržala i finansirala. Šanaz je veoma važan jer kada god radimo na novoj politici ili projektu, ili ukoliko nam je potreban savet od nekoga van policije - mi se možemo obratiti ženama u muslimanskoj zajednici i pitati ih o njihovoj perspektivi.

Kako ste upravljali Šanaz projektom? Da li su postojale neke prepreke s kojima ste morali da se suočite tokom implementacije projekta?

Projekat je trajao do kraja 2013. godine. U početku je bilo novca za podršku svim aktivnostima kao što je, na primer, održavanje sastanaka i konferencija. Međutim, kasnije je nestalo novca. U suštini, novac i nije bio toliko bitan, jer smo imali lokalni kontekst, što je značilo da radimo na lokalnom nivou tj. razvijamo mrežu odozdo-naviše. Policija je bila glavni organizator svega, od organizovanja grupe do administracije. Međutim, kasniji stav policije je bio: "Mi smo uspostavili mrežu, vi sad možete da vodite projekat." I tada se policija povukla. Upravo je tada nastao problem. U mreži su nastale tenzije, frakcije i glavno telo su se raspali. Međutim, na lokalnom nivou su i dalje postojale mreže, žene su bile u kontaktu sa policijom, ali nije postojao glavni koordinator na vrhu.

Šta je bio rezultat projekta?

Imali smo više dijaloga. Imali smo medijsku pažnju koja je pokazala da policija proaktivno radi sa muslimanskim ženama u okviru zajednice. Policija je želela da čuje njihov glas, njihovo mišljenje. Taj publicitet je omogućio angažovanje javnosti, i s obzirom na to uspostavljen je dvostrani dijalog. Ali pretpostavljam da je o nekom konkretnijem rezultatu teško govoriti.

Šta se najviše istaklo u projektu? Koje lekcije su izvučene?

Mislim da je ključna lekcija to što je policija shvatila da treba da angažuje zajednicu u borbi protiv terorizma i žene samo kada postoji potreba za tim. Nije dobro da gradimo dugoročne veze koje će dovesti do neravnopravnog partnerstva između policije i muslimanske zajednice.

Postoje kritike koje ukazuju na to da reagujemo samo u situacijama u kojoj mi [policija] mislimo da treba, a ne i kada to zajednica želi. Zbog toga moramo da izgradimo ovu dugoročnu vezu između policije i zajednice. Jedna od najvažnijih stvari u ovom projektu je bila izgradnja istih timova, tj. solidne dugoročne veze sa grupom policajaca/ki kod kojih bi građani/ke mogli da dođu da pričaju o problemima. To je mnogo korisnije od ad hoc partnerstva koja se formiraju između policije i zajednice.

Relevantni izvori o ovoj temi:

-
- *Sprečavanje terorizma i borba protiv nasilnog ekstremizma i radikalizacije koja dovodi do terorizma: pristup policije u zajednici, OEBS, OIDHR, Beč: 2014. Pristupiti na: <http://www.osce.org/atu/111438?download=true>*
 - *Ankarski memorandum o dobrim praksama multisektorskog pristupa u borbi protiv nasilnog ekstremizma, GCTF, Pristupiti na: <https://www.thegctf.org/documents/10162/88482/Final+Ankara+Memorandum.pdf>*
 - *Strategija prevencije: Interpretacija zajednice, Savez načelnika policije (ACPO), Pristupiti na: <http://www.acpo.police.uk/documents/TAM/2012/201207TAMPreventComDoc.pdf>*

Prevela BCBP stažistkinja Sandra Jelisavčić.